

Pyhäjoen vesistö ry:n kosteikko hanke

TEKNLTK § 138
221/10.00.00/2024

Valmistelija

Kaavainsinööri Sanna Vähäkangas

Pyhäjoen vesistö ry on 2022 perustettu yhdistys, jonka ensisijaisena tarkoituksena on parantaa Pyhäjoen vesistöalueen vesistön tilaa toteuttamalla vesiensuojelu ja -kunnostustoimenpiteitä ja edistää muulla tavoin vesienhoidon tavoitteita.

Pyhäjoen vesistö ry:llä on vesiensuojeluun liittyviä hankkeita vireillä Oulaisten Ritalammen, Koiralammen ja Takkulammen alueilla. Yhdistys on myös pyytänyt lupaa suunnitella sekä kosteikon, että kaksitasouoman ja mahdollisesti toteuttaa nämä kaksi erillistä vesien viivytykseen tähtäävää hanketta Koiraajan ja Lammasojan valuma-alueella kaupungin taajamassa.

Oulaisten kaupungilta edellytetään hankkeiden toteutuessa myös rahallista osallistumista. Hankkeiden kustannukset tarkentuvat niiden suunnitelmien edetessä ja Pyhäjoen vesistö ry hakee niihin rahoitusta. Myös kaupungin itse haettavia rahoitusmuotoja selvitetään.

Alustavien arvioiden mukaan Oulaisten kaupungin omarahoitusosuudet olisivat 20-50% kummankin erillisen hankkeen kokonaiskustannuksista riippuen saadun rahoituksen määrästä. Hankkeet kuitenkin hyödyttäisivät koko Oulaisten kaupungin taajama-alueetta, sillä ne toteutuessaan hillitsevät taajaman tulva- ja hulevesien aiheuttamia ongelmia, vähentävät niiden mukana Pyhäjokeen päätyvien ravinteiden määrää sekä lisäävät luonnon monimuotoisuutta ja ympäristön hyvinvointia. Kaupunki vastaa hulevesien hallinan järjestämisestä asemakaava-alueella.

Ensisijainen kaupungin alueelle tuleva noin kahden hehtaarin kokoinen kosteikko (liite) olisi tarkoitus rakentaa osayleiskaavan mukaan hulevesien viivytykselle soveltuvaan kohtaan Koiraajan ja Lammasojan risteykseen. Tarkempi sijainti olisi Pyykölän ja Halmeperän kaupunginosien rajalle Pyykölän puolelle Toukokuistoon Metsotieltä koilliseen (liite). Alueella on voimassa asemakaava, jonka kaavamääräys on VL, joka tarkoittaa luonnontilaisena säilytettävää lähivirkistysaluetta, jota ei rakenneta puistomaiseksi. Kaupunkikosteikko hanke tukisi asemakaavan toteutumista. Kosteikon tekemisen kokonaiskustannukset ovat alustavan arvion mukaan 25 000 - 30 000 €/ha + alv.

Toinen paikka olisi Pyhäjoentien eteläpuolella Hopeapolun ja Arvolankadun välissä. Paikkaan tulvimisen vuoksi soveliaain menetelmä olisi kaksitasouoma (liite). Kyseisellä alueella ei tällä hetkellä ole asemakaavaa, mutta Oulaisten keskustan osayleiskaavassa se on merkitty AP – eli pientalovaltaiseksi asuinalueeksi ja VL (lähivirkistysalue, jolle virkistyskäyttöä palveleva

rakentaminen on sallittua) - alueeksi. Tältä osin kaksitasouoman rakentaminen ei toteuta yleiskaavaa, mutta toisi helpotusta hulevesien hallintaan Lammasojan osalta. Kaksitasouoman kaivaminen maksaa noin 15–18 € / jm (alv. 0 %) + massojen levitys. Mitä pidempi uoma, sitä paremmat hyödyt.

Esittelijä	Vt. tekninen johtaja Hannu Yppäriä
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta antaa Pyhäjoen vesistö ry:n laatia suunnitelmat yhdistyksen esittämille alueille, mutta edellyttää suunnitelmien hyväksymistä teknisellä lautakunnalla ja kaupunginhallituksella hankkeen toteuttamiseksi.
Päätös	Lautakunta hyväksyi päätösesityksen.